

Nieuwsbrief Deltaplan voor het Landschap

Nr 12, oktober 2011

Sponsorproject: brug over de Voorste Stroom

Onderdeel van de gebiedsvisie voor het pilotgebied Moerenburg-Heukelom is het verbeteren van de relatie tussen stad en platteland. Het Deltaplan voor het Landschap wil bedrijven en particulieren die in het gebied woon- en werkzaam zijn nadrukkelijk bij het landschap betrekken. Dit kan, heel concreet, door sponsorprojecten, zoals de realisatie van het 'Heukelommetje', een avontuurlijk wandelpad, met een brug over de Voorste Stroom als belangrijk verbindingselement.

De route van het ommetje loopt vanaf café Mie Pieters bij Oisterwijk, deels langs de oevers van de Voorste Stroom, richting Tilburg en omgekeerd. Een route die vroeger vaak werd gelopen en nu weer in ere wordt hersteld.

Het Heukelommetje

Om het ommetje te realiseren worden oude paden opgeknapt en er komt een nieuwe brug over de Voorste Stroom, exclusief voor wandelaars. Ook wordt in de buurt van het pad een aantal 'hofjes' gecreëerd binnen de thema's cultuurhistorie, kunst, avontuur en beleving van natuur, landschap en biodiversiteit.

Inspiratievoorbeeld voor brug over de Voorste Stroom.

Sponsoring

De gelden die nodig zijn om (een deel van) de brug en de hofjes te realiseren zullen via sponsoring bijeengebracht worden. Dit is een unieke en passende manier voor bedrijven en burgers in en om Moerenburg en Heukelom om de betrokkenheid bij 'hun' gebied daadwerkelijk en concreet te laten blijken.

De sponsorcampagne ter realisatie van het Heukelommetje is in september gestart. Voor meer informatie hierover kunt u contact opnemen met Anja Verweij via info@anjaverweij-pm.nl of 06-104 87 375.

Jongeren vouchers

Binnen het project 'Jongeren vouchers' van het Deltaplan voor het Landschap hebben ruim vijftig bovenbouwscholieren en studenten, veelal woonachtig in het pilotgebied Moerenburg-Heukelom, afgelopen voorjaar nieuwe, innovatieve projectideeën bedacht voor Het Groene Woud. Tijdens de eindpresentatie op 27 juni jongstleden in Eindhoven ontvingen vier projectplannen een voucher van duizend euro.

Een deskundige jury, bestaande uit Jan Melis, voorzitter Streekraad Het Groene Woud en De Meierij, Rein de Laat, directeur regio-VVV Meierij en Noordost-Brabant en Kees Rijnen, wethouder in Oisterwijk, reikte tijdens de projectpresentaties vier vouchers uit, waarmee met de uitvoering van de projecten kan worden gestart. Hier blijven de jongeren zelf nauw bij betrokken.

Winnende projecten

- Leerlingen van het Midden Brabant College uit Tilburg adopteren de komende jaren het Natuurontdekkpad in Moerenburg, waarbij ze samenwerken met het Deltaplan voor het Landschap.
- Leerlingen van het Durendael College uit Oisterwijk gaan samen met Natuurmonumenten werken aan QR-codes in het buitengebied van Oisterwijk.
- Studenten van de Hogeschool HAS in Den Bosch, opleiding Stad en Streekontwikkeling, gaan bezoekerscentrum Winery & Herbs in Schijndel ondersteunen bij hun communicatie-uitingen, waaronder het vernieuwen van de website.

- Babette van Biljouw uit Haaren, studente aan de Nationale Hogeschool voor Toerisme en Verkeer, start als individuele touroperator binnen Het Groene Woud en gaat via een website arrangementen aanbieden.

Financiering

Het project 'Jongeren vouchers' is mede mogelijk gemaakt door een bijdrage van Provinciale Leader en Streekfonds Het Groene Woud. Provinciale Leader stelt zich ten doel projecten te financieren die bijdragen aan plattelandsvernieuwing, (verbrede) landbouw, toerisme & recreatie, biodiversiteit en cultuurhistorie. Stichting Streekrekening, in beheer bij het Streekfonds, wil de kernkwaliteiten van Nationaal Landschap Het Groene Woud verbeteren.

Onderzoek naar burgerparticipatie

Burgerparticipatie is een belangrijk speerpunt binnen de activiteiten van Het Groene Woud. Bundeling van de juiste krachten kan leiden tot een gebied dat gedragen en ontwikkeld wordt door haar bewoners en bezoekers. Op welke manier zijn burgers te motiveren om daadwerkelijk praktisch en financieel te participeren binnen het Nationaal Landschap? Studente Lieke Potten richtte zich in haar eindscriptie voor de specialisatie 'Regional Development and Innovation', onderdeel van de studie Plattelandsvernieuwing aan Hogeschool Van Hall Larenstein, op deze vraag. Pilotgebied Moerenburg-Heukelom is haar onderzoeksterrein.

Lange tijd speelde de overheid de belangrijkste rol bij de ontwikkeling van nationale landschappen als Het Groene Woud. Inmiddels is er meer en meer aandacht voor de rol van de burger binnen dit proces. De overheid vindt het belangrijk om de burger mee te laten denken en doen in landschapsontwikkeling.

Met een open houding wil Het Groene Woud in haar processen interacteren met de burger, leren van elkaars ideeën en zo het gebied sterker maken. Op dit moment kunnen burgers bijdragen aan beleidsontwikkeling en aan de aanleg en het onderhoud van landschapselementen. Ook kunnen ze participeren middels een financiële bijdrage.

Methode van onderzoek

Het Deltaplan voor het Landschap stelt zich nadrukkelijk ten doel om samen met de inwoners van Tilburg en de omliggende dorpen het gebied Moerenburg-Heukelom verder te ontwikkelen.

De hoofdvraag in het onderzoek van Potten luidde: "Hoe kan Het Groene Woud inspelen op de motieven van burgers om te participeren of niet?"

Hiervoor heeft ze een enquête uitgezet onder de inwoners van haar onderzoeksgebied Moerenburg-Heukelom.

Belang van marketing en communicatie

Potten ontving 116 correct ingevulde enquêtes retour. Van deze groep respondenten geeft 31 procent aan op dit moment te willen participeren. Daarnaast blijkt dat er veel kansen liggen om de kleine zeventig procent die geen onmiddellijke bereidheid vertoont wel te stimuleren tot participatie.

Om dit te bereiken moet nog meer aandacht worden besteed aan marketing en communicatie. Een burger wil inhoudelijk op de hoogte zijn van het gebied voordat hij zich er intensief voor wil inzetten. Het onderzoek toont aan dat 45 procent van de burgers bereid is tot participatie, mits bekend met de streekorganisatie en haar doelen. Wanneer deze doelen onbekend zijn, ligt de bereidheid tot participatie op 14 procent.

Gebiedsbinding

Burgers willen eveneens participeren wanneer ze binding met het gebied ervaren. Het verhaal van Het Groene Woud moet bekend zijn en doelstellingen van dit Nationale Landschap moeten zich gaan nestelen in de hoofden van haar bewoners. Participerende burgers activeren vervolgens niet-participerende burgers. Pottens' onderzoek laat zien dat 20 procent participatie heroverweegt bij succes van medeburgers.

Bruggen bouwen en samenwerken

'De burger' voelt zich het meest op zijn of haar gemak tussen medeburgers. Ruim 50 procent geeft aan het liefst door een al actieve medeburger benaderd te worden voor participatie. Zogenaamde 'bruggenbouwers' zijn dus belangrijk: centraal coördinerende burgers die een schakel vormen tussen burgers en overheid. De aanwezigheid van zo'n bruggenbouwer verkleint voor burgers de stap om daadwerkelijk te participeren. Het verlangen om meer samen te werken, leeft ook bij de niet-participerende burger. Van hen geeft 60 procent aan wel binnen verenigingsverband te willen participeren.

Allianties

Bovengenoemde resultaten van Potten sluiten aan bij de bevindingen van het Europees project naar 'Rural Alliances'. Binnen dit onderzoek wordt een nieuw model van openbaar bestuur geïntroduceerd, waarin termen als 'doe-democratie' en 'allianties' centraal staan. Het is een model waarin de publieke zaak niet langer primaat is van de overheid, maar van burgers, gemeenschappen, lokale ondernemers én de overheid.

Conclusie

Evenals het onderzoek naar Rural Alliances concludeert ook Potten dat wanneer een burger in samenwerking met andere burgers kan deelnemen, participatie aantrekkelijker wordt. Ze adviseert Het Groene Woud om een visie op de stellen waarin duidelijk staat wat de verwachtingen zijn van zowel het gebied als de burgers die erin wonen, daar waar het gaat om burgerparticipatie. Dit is volgens Potten noodzakelijk om deze participatie structureel onderdeel te laten uitmaken van de grote activiteitenagenda van Het Groene Woud. "Er zijn tal van kansen, mits er zorgvuldig wordt omgegaan met de burger. Bundeling van de juiste krachten leidt tot een gebied dat gedragen en ontwikkeld wordt door alle gebiedspartijen en waaruit prachtige, innovatieve ideeën kunnen voortvloeien. Dit vormt nu en in de toekomst de kern van regionale plattelandsontwikkeling", aldus Potten.

Deltaplan voor het Landschap, Dienst Landelijk Gebied,
Mevrouw N. Raedts (projectleider), Prof.
Cobbenhagenlaan 125, 5037 DB Tilburg, tel.: 013-
5950595, e-mail: p.h.t.raedts@minInv.nl.

